

Originalas
nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministerijai
Vilniaus g. 33, 01506 Vilnius

2017-09-15

Nr. S-(10-4770)-1212

Valstybinei ligonių kasai
prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Europos aikštė 1, 03505 Vilnius

DĖL AUDITO METU NUSTATYTŲ DALYKŲ

Atlikdami 2016 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vertiname, ar šio fondo biudžeto rezervo lėšos buvo panaudotos nustatytiems tikslams, ar asmens sveikatos priežiūros įstaigose buvo laikomasi rekomendacijos panaudoti skirtas lėšas darbuotojų pagrindinio darbo užmokesčio pastoviajai daliai didinti, ar ministerija kontroliavo, kad lėšos būtų naudojamos vykdant jos rekomendacijas.

Audito metu nustatėme, kad, Privalomojo sveikatos draudimo tarybai pritarus, sveikatos apsaugos ministro 2016 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V-765 iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo rizikos valdymo dalies 2016 m. buvo skirta 30 000 tūkst. Eur nuo liepos 1 d. suteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų išlaidoms apmokėti, o lėšas rekomenduota naudoti įstaigų darbuotojų pagrindinio darbo užmokesčio pastoviajai daliai didinti.

Ministerija, siekdama įsitikinti, ar asmens sveikatos priežiūros įstaigos laikėsi nurodytos rekomendacijos, kreipėsi į savivaldybes prašydama pateikti informaciją apie asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio pastovios ir (ar) kintamos dalies didinimą. Apibendrintą informaciją numatyta skelbti ministerijos interneto svetainėje. Be to, sudaryta darbo grupė iš Sveikatos apsaugos ministerijos ir Valstybinės ligonių kasos atstovų asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbo užmokesčio kėlimo monitoringui atlikti. Atkreipiame dėmesį, kad, nors savivaldybės ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos teikė prašomą informaciją ir buvo stebimos bendros darbo užmokesčio augimo tendencijos, tačiau nei Sveikatos apsaugos ministerija, nei Valstybinė ligonių kasa galutinės duomenų analizės neatliko, duomenų neapibendrino, neskelbė jų Sveikatos apsaugos ministerijos interneto svetainėje, kaip buvo planuojama, ir neįsitikino, lėšos buvo panaudotos tam tikslui, kuris buvo numatytas įsakyme.

Vertindami, kaip asmens sveikatos priežiūros įstaigose buvo įgyvendinama rekomendacija, pastebėjome, kad darbo užmokesčio didinimui buvo taikoma skirtinga praktika: nustatėme atvejų, kai

Biudžetinė įstaiga
Pamėnkalnio g. 27
LT-01113 Vilnius

Tel. (8 5) 266 6752
Faks. (8 5) 266 6761
El. paštas info@vkontrolė.lt
<http://www.vkontrolė.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188659229

100 Atkurtai
Lietuvai

darbo užmokestis vienodu dydžiu buvo didinamas visiems darbuotojams (ir administracijai), mokamas kaip priedai, taip pat atvejų, kai gydytojams / slaugytojams buvo didintas pagrindinis darbo užmokestis, nedetalizuojant, ar kelta pastovioji, ar kintamoji jo dalis; taip pat atvejų, kai, padidinus pagrindinio darbo užmokesčio pastoviąją dalį, buvo sumažinta pagrindinio darbo užmokesčio kintama dalis, todėl darbo užmokestis nepadidėjo.

Tokios praktikos formavimuisi (jai formuotis), auditorių nuomone, įtaką darė ir asmens sveikatos priežiūros įstaigose galiojanti darbo užmokesčio nustatymo tvarka, kuri audito metu nustatytais atvejais neatitiko sveikatos apsaugos ministro 2014 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. V-1228 patvirtintų (vėlgį tik rekomendacinio pobūdžio) darbo užmokesčio nustatymo kriterijų – tokiose tvarkose neįvardytos darbuotojų darbo užmokesčio sudėtinės dalys, nenurodyta pagrindinio atlyginimo (jį sudarančių pastoviosios ir kintamosios dalių) sandara / sudėtis.

Atsižvelgiant į nustatytus dalykus (į asmens sveikatos priežiūros įstaigose taikomas skirtingas darbo užmokesčio nustatymo tvarkas, skirtingą rezervo lėšų panaudojimą) ir į tai, kad ministerija nesukūrė tinkamo kontrolės mechanizmo, negalėjome patvirtinti, kad buvo laikomasi rekomendacijos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rezervo lėšas skirti pagrindinio darbo užmokesčio pastoviosios dalies didinimui.

Pažymime, kad pagal sveikatos apsaugos ministro teiktas rekomendacijas sprendimų dėl atlyginimo didinimo priėmimas paliktas kiekvienos įstaigos vadovo diskrecijai – kiek, kaip ir kam didinti atlyginimą suderinę su steigėjais savarankiškai sprendžia įstaigų vadovai. Toks 2016 m. vykdytas asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio didinimas neužtikrino, kad būtų sistemiškai, nuosekliai keliami visų darbuotojų atlyginimai. Todėl, auditorių nuomone, ministerija, siekdama sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio augimo ir tam tikslui skirdama papildomų minėto fondo biudžeto lėšų, turėtų užtikrinti, kad įstaigos laikytųsi sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintos darbo užmokesčio nustatymo tvarkos ir sukurtų mechanizmą, leidžiantį kontroliuoti fondo biudžeto lėšų naudojimą numatytiems tikslams, šiuo atveju darbuotojų darbo užmokesčio didinimui, pasiekti.

Atlikdami 2016 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vertinome privalomojo sveikatos draudimo vykdyme dalyvaujančių institucijų veiklą, paskirtų funkcijų vykdymą, funkcijų dubliavimo atvejus. Taigi, vertinome ir teritorinių ligonių kasų medicininio audito komisijų veiklą (įstatymu reglamentuotas funkcijas) – pagal savo kompetenciją kontroliuoti sveikatos priežiūros įstaigų, su kuriomis teritorinė ligonių kasa yra sudariusi sutartis, teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, arba siūlyti teritorinės ligonių kasos direktoriui sudaryti sutartis su nepriklausomais ekspertais šiais kontrolei atlikti. Nustatėme, kad 2016 m. visose teritorinėse ligonių kasose medicininio audito komisijoms buvo pavesta nagrinėti tik tris atvejus – skundai gydytojų kompetencijos / kvalifikacijos klausimais, iš kurių dviem atvejais medicininio audito

komisija per 2016 metus prašymų neišnagrinėjo ir išvadų auditoriams nepateikė, o trečiuoju atveju, nusprendus, kad vertinami klausimai viršija medicininio audito komisijos kompetenciją, kreipėsi į Valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybą, kuri ir atliko neplaninę asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės kontrolę ir pateikė išvadą. Pažymėtina, kad Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatuose, patvirtintuose sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-839, vienas iš tarnybos tikslų ir uždavinių yra vykdyti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės valstybinę priežiūrą, pagal savo kompetenciją nagrinėti juridinių ir fizinių asmenų prašymus, pranešimus, skundus. Taigi, nustatyti tikslai sutampa su medicininio audito komisijai iškeltais tikslais.

Atsižvelgiant į tai, kad TLK Medicininio audito komisijos tikslai ir uždaviniai sutampa su tikslais, kurie iškelti Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai, funkcijos – dubliuojasi, taip pat įvertinus šios komisijos užimtumą ir veiklos rezultatus bei auditoriams negavus įrodymų, kad komisija prisidėtų gerinant sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, kyla abejonių dėl jos pridėtinės vertės PSD fondui ir šios komisijos reikalingumo.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, maloniai prašome įvertinti rašte pateiktą informaciją ir apie veiksmus bei jų įgyvendinimo terminus, kurių ketinate imtis, informuoti mus iki 2017 m. rugsėjo 28 dienos.

1-ojo audito departamento direktorius

Laimonas Čiakas